

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma esittelee Nousiaisten rakenneyleiskaavan laadinnan lähtökohtia, sisältöä ja tavoitteita sekä sisältää suunnitelman siitä, miten kaavan laadinnan aikana kuullaan maanomistajia, asukkaita ja muita osallisia sekä suunnitelman siitä, mitä kaavan vaikutuksia tullaan arvioimaan.

1. Alue ja suunnittelun kohde

Rakenneyleiskaavassa käsitellään koko kunnan aluetta. Pääpaino on kuitenkin Nummen (keskusta), Koljolan (kirkonkylä), Aseman seudun sekä valtatie 8:n lähialueiden muodostamalla ns. keskeisellä alueella. Tälle alueelle todennäköisesti sijoittuvat kunnan seuraavat asemakaavoitettavat asunto-, liike- ja yritysalueet sekä suurin osa julkisista palveluista.

Koko kunnan pinta-ala on 199,45 km², josta makean veden vesistöjä 0,57 km².

Pitkänomaisen kunnan lounaisosan poikki kulkee valtatie 8 (Turku-Pori-Oulu) sekä rautatie (Turku-Uusikaupunki). Pitkittäisenä yhteytenä on maantie Lemu-Nousiaisten asema-Nummi-kirkonkylä-Valperri-Saksala.

2. Suunnittelun lähtökohdat

2.1 Kaavoitustilanne

Maakuntakaavoitus (ent. seutukaavoitus)

Nousiaisten ja koko Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksesta vastaa Varsinais-Suomen liitto.

Vaiheittain vahvistetut seutukaavat tulivat voimaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena maakuntakaavana 1.1.2010. Tämä voidaan nähdä välivaiheena, sillä laadittavana on Varsinais-Suomen maakuntakaava. Sen valmistelu on edennyt seutukunnittain.

Maakuntakaavan laadinta käynnistyi Loimaan seudun, Turunmaan, Vakka-Suomen sekä Turun seudun kehyskuntien (joihin Nousiainen kuuluu) osalta maakuntavaltuuston 2.6.2003 tekemällä päätöksellä. Maakuntakaava hyväksyttiin 13.12.2010. Ympäristöministeriö vahvistaa maakuntakaavan noin vuodessa maakuntavaltuuston hyväksymisen jälkeen.

Liite 2: Ote maakuntakaavana voimassa olevista seutukaavoista

Liite 3: Ote hyväksytystä maakuntakaavasta

Yleiskaavoitus

Kunnan alueella on seuraavat yleiskaavatasoiset kaavat:

Oikeusvaikutteiset osayleiskaavat ja yleiskaava

- Nummen läntisen alueen osayleiskaava, hyväksytty 25.9.2006

Kunnanvaltuuston hyväksymät osayleiskaavat

- Kirkonseudun osayleiskaava, hyväksytty 12.2.1987
- Valpperin osayleiskaava, hyväksytty 20.9.1993
- Keskustan osayleiskaava, hyväksytty 13.6.1994

Ainoa oikeusvaikutteinen osayleiskaava on alueeltaan suppea valtatie ja keskustan välissä. Kaavan rakentamiseen osoitetut alueet on joko rakennettu tai rakennetaan lähitulevaisuudessa.

Kunnanvaltuuston hyväksymät osayleiskaavat ovat oikeusvaikutuksettomia, joten ne ohjaavat asemakaavoitusta ja rakennuslupien myöntämistä vain yleisellä tasolla. Kuitenkin niissä osoitetuista uusista rakentamisalueista suuri osa on viimeksi kuluneiden 15 vuoden aikana toteutunut.

Oikeusvaikutteisten osayleiskaavojen tai koko kunnan yleiskaavan laatiminen on tärkeää ja jopa välttämätöntä, kun vähänkin laajempia uusia alueita aiotaan jatkossa asemakaavoittaa. Nyt laadittava rakenneyleiskaava luo pohjan juridisen yleiskaavan tai osayleiskaavojen laadinnalle.

Liite 4: Osayleiskaava-alueet ja asemakaava-alueet

Asemakaavoitus

Nousiaisiin on laadittu asemakaavoja vaiheittain usean vuosikymmenen aikana.

Asemakaava-alueista yksi on kirkolta noin kilometri Vahdon suuntaan. Muut asemakaavoitetut alueet ovat Nummella ja sen lähiympäristössä. Tärkeimmät asemakaavoitetut kokonaisuudet ovat:

- keskusta
- Vuorenpää
- Rästäsmäki-Linnamäki-Miekkavuori
- Santamala-Lammasvuori
- Kirkonseudun alue
- Telesten alue

Asemakaava-alueet ovat jonkin verran erillään johtuen lähinnä siitä, että kuntaa ja samalla keskustaa halkovan Hirvijoen saviperäinen laakso on hyvää viljelysmaata ja rakentamiseen huonommin sopivaa. Asemakaava-alueiden sijoittumiseen ovat vaikuttaneet myös ennen kaavoitusta vuosisatojen aikana muodostuneet rakentamisalueet sekä maanomistus.

Voimassa olevat asemakaavat on koottu numeeriseksi asemakaavayhdistelmäksi.

Liite 4: Osayleiskaava-alueet ja asemakaava-alueet

2.2 Maanomistus

Kunnan maanomistus on melko hajanainen käsittäen monenlaisia maa-alueita. Keskustan tuntumassa on muutamia alueita, joita voitaneen asemakaavoittaa rakentamiseen.

Valtio omistaa kunnan pohjoisosassa Kurjenrahkan kansallispuistoksi perustetun alueen.

2.3 Väestö

Kunnan väestömäärä oli 4809 vuoden 2008 lopussa ja 4830 tammikuun 2010 lopussa. Nummen osa-alueella asuu lähes puolet, noin 2300 henkilöä. Valtatien länsipuolella, mutta myös Kaitarainen mukaan lukien, asuu noin 700, Koljola-Paistanoja-Pikku-Palo -alueella noin 1200 ja Ojankulma-Valpperi-Saksala -osa-alueella noin 600 asukasta.

2.4 Rakentamistilanne, palvelut

Asuinrakentamisen tiheys noudattelee luonnollisesti asukasmääräjakaumaa osa-alueittain.

Nummella, Paijulassa, kirkonkylässä ja Valpperissa on koulu. Paijulaan johtavan tien varressa ja kirkonkylässä on kauppa. Muuten julkiset ja yksityiset palvelut keskittyvät enimmäkseen Nummelle.

2.5 Perusselvitykset

2.5.1 Tehdyt perusselvitykset

Luonto

Koko kunnan alueen arvokkaiden luontokohteiden selvitys tehtiin vuonna 2002.

Teksti: www.nousiainen.fi/upload/nousiainen_luonto.pdf

Kartat: www.nousiainen.fi/luonto/index.php

Valtatie 8:n parantaminen

Yleissuunnitelma valtatie 8:n parantamiseksi nelikaistaiseksi välillä Raisio-Nousiainen on hyväksytty ja tiesuunnitelma hyväksyttäneen vuoden 2010 aikana. Suunnitelman mukaan nelikaistainen tie jatkuu Raisiosta Maskun läpi ja päättyy Nousiaisten Nummen taa-jaman pohjoispuolelle. Valtatien eteläinen liittymä (ns. Nesteen risteys) Nummen kohdal-la rakennetaan eritasoliittymäksi ja pohjoisempi Mietoistentien liittymä poistuu. Sen joh-dosta tarvitaan rinnakkaistie, jonka välityksellä Mietoistentien liikenne kulkee valtatielle eritasoliittymän kautta.

Yleissuunnitelma valtatie 8:n parantamisesta välillä Nousiainen-Mynämäki on valmistu-nut ja hyväksymiskäsittelyssä. Yleissuunnitelmassa valtatie on suunniteltu kaksiajoratai-seksi nelikaistaiseksi moottoritieksi. Ensi vaiheessa yhteysväliä kehitetään Nousiaisten osalta rakentamalla ohituskaistat välille Nousiainen-Kurjenmäki.

Muinaisjäänökset

Tiedot muinaisjäänöksiä sijainnista tilataan Museovirastosta.

2.5.2 Tehtävät perusselvitykset

Maisema

Alueiden käytön suunnittelun tueksi laaditaan maisema-analyysi, jossa rajataan merkit-tävät maisema- ja kulttuuriympäristöalueet ja selvitetään sellaiset maiseman elementit,

jotka tulisi säilyttää (esim. peltoaukeat, jokilaakso, maisemallisesti merkittävät metsien ym. reunat jne.)

Muut lähtötiedot

Kootaan seuraavat lähtötiedot:

- kaavoitustilanne
- kunnan maanomistus
- tie- ja katuverkko tiedossa olevine suunnitelmineen
- kevyenliikenteen verkko, joukkoliikennereitit
- liikennemäärät
- arvokkaat luontokohteet
- maisema-analyysi, kulttuuriympäristöt
- virkistysalueet (kaavoitetut ja muut lähimetsät), virkistysalueverkko
- maaperä ym. rakennettavuusasiat
- elinkeinorakenteen kehitys, kunnan elinkeino- ja kehittämisstrategiat
- muut, esim. matkailua koskevat suunnitelmat
- tilastoalueittainen väestön jakauma
- kunnallistekniikka, vesihuolto
- pilaantuneet maat

2.6 Pohjakartta

Rakenneyleiskaavan pohjakarttana käytetään numeerista peruskarttaa.

3. Tavoitteet

Rakenneyleiskaava on MRL 45 §:n mukainen **oikeusvaikutuksen yleiskaava**. Tämän kaavan pohjalta laaditaan seuraavassa vaiheessa tarkempi, oikeusvaikutteinen yleiskaava tai useampi osayleiskaava kunnan tärkeimmille osa-alueille.

Rakenneyleiskaavan tavoitteena on:

- löytää uusia rakentamisalueita asumista, yksityisiä ja julkisia palveluja sekä työpaikkarakentamista varten
- tarkentaa alueita, jotka luonto-, ympäristö- ja maisema-arvojen vaalimiseksi ja arvokkaan kulttuuriympäristön säilyttämiseksi on syytä jättää tehokkaamman rakentamisen ulkopuolelle
- sovittaa valtatie 8:n suunnitteilla olevat parantamistoimenpiteet kunnan maankäyttöön

Uusia vaihtoehtoisia rakentamisalueita verrataan keskenään ja arvioidaan useilla eri perusteilla:

- sijainti nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen liittyen
- sijainti nykyiseen maantie- ja katuverkkoon ja joukkoliikennereitteihin nähden
- sijainti nykyiseen kunnallistekniseen verkostoon nähden
- ympäristöseikat, rakentamisen soveltuminen maisemaan, luontoarvoihin, maaperään
- asumiseen soveltuvien alueiden sijainti peruspalveluihin nähden
- maanomistus (kunnan omistamat alueet on kaavoitettavissa varmemmin; mahdollisesti hankittavat alueet)

Vertailun tulos näyttää parhaat rakentamisalueet kohtalaisella tarkkuudella.

Tavoitteena on myös laatia valittujen eri alueiden **kaavoitusohjelma**, joka sisältää tavoitteellisen kaavoitusjärjestyksen ja aikataulun.

4. Arvioitavat vaikutukset

Suunnittelun yhteydessä arvioidaan suunnitelmasta aiheutuvat:

- vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen
- ympäristövaikutukset alueella sekä lähiympäristössä
- maisemavaikutukset maisema-analyysiin perustuen
- liikenteelliset vaikutukset
- vaikutukset palveluihin

- taloudelliset vaikutukset
- sosiaaliset vaikutukset
- kulttuuriset vaikutukset (taajamakuva)

Arvioinnin tekee kaavan laatija yhteistyössä kunnan edustajien kanssa.

5. Osalliset

Alustavan tarkastelun perusteella osallisia ovat

Kuntalaiset ja maanomistajat:

- kunnan asukkaat
- maanomistajat
- kunnan alueella toimivat yhdistykset ja yritykset

Kunnan hallintokunnat:

- rakennustarkastaja
- tekninen johtaja/tekninen lautakunta
- ympäristösihteeri/ympäristölautakunta
- palopäällikkö/aluepelastuslaitos
- terveyskeskuskuntayhtymä
- kunnallisten palvelujen tuottajat

Viranomaiset:

- Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (alueidenkäyttö, ympäristöasiat, maantiet)
- Varsinais-Suomen liitto (maakuntakaavoitus)
- Varsinais-Suomen maakuntamuseo (rakennussuojelu, muinaismuistot)

Yhdyskuntatekniikka:

- Masku-Nousiaisten vesilaitoskuntayhtymä
- Fortum Sähkösiirto Oy (sähkö)
- DNA Lounais-Suomi (puhelin)
- Liikennöitsijät (joukkoliikennereitit)

6. Työohjelma

6.1 Aloitus

- osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatiminen, 01/2010
- ohjausryhmän muodostaminen kunnassa, 02/2010
- tiedottaminen
- osallistumis- ja arviointisuunnitelman hyväksyminen ja asettaminen nähtäville kaavan laadinnan ajaksi, 03/2010

6.2 Lähtötietojen kokoaminen

Kerättävät lähtötiedot on lueteltu kappaleessa 2.4.2.

6.3 Tavoiteasettelu / Nousiaisten kunnan kehittämistavoitteet

Kunta asettaa

- väestöä ja asumista koskevat kehitystavoitteet
- elinkeinoelämää ja työllisyyttä koskevat tavoitteet
- työpaikkaomavaraisuuden kasvattamisen tavoite
- muut kuntaan varattavat toiminnot
- kuntalaiskysely

Tässä vaiheessa pidetään viranomaisneuvottelu, jossa todetaan tehdyt selvitykset ja keskustellaan tavoitteista, 03/2010

6.4 Kehityskuva- / rakennemallivaihtoehdot (luonnosvaihe)

- vaihtoehtojen muodostaminen (toiminnallinen sisältö, kehitysteemat, mitoitusvaihtoehdot, vaiheistus)
- edullisuusvyöhyketarkastelu
- uusien vaihtoehtojen rakentamisalueiden vertailu (kytkeytyminen olevaan rakenteeseen, edut, haitat, taloudellisuus jne.) pääasiassa laadullisena vertailuna (ei tarkkoja laskelmia)

Em. vaiheiden jälkeen kertynyt aineisto asetetaan nähtäville 06-08/2010, jotta osalliset (lähinnä kuntalaiset) voivat tuoda esille omia mielipiteitään. Aineisto esitellään yleisötilaisuudessa, 06/2010.

- mielipiteiden koostaminen
- vaihtoehtojen kommentointi ja optimivaihtoehdon valinta

Viranomaisneuvottelu kaavaluonnoksesta 10/2010.

6.5 Rakenneyleiskaavaehdotuksen laadinta (ehdotusvaihe)

- laaditaan rakenneyleiskaavakartta (kehittämismerkinnöin) ja selostus, 02/2011
- viranomaislausuntokierros ja kaavaehdotuksen nähtävilläolo 02-03/2011
- aineisto esitellään yleisötilaisuudessa, 02/2011
- lausuntojen ja mielipiteiden käsittely, 04-05/2011
- viranomaisneuvottelu, jossa käydään läpi lausuntojen perusteella esille nousseet kysymykset, 05/2011

6.6 Tarkistukset, kaavoitusohjelman laadinta

- lausuntojen ja mielipiteiden sekä viranomaisneuvottelun perusteella tehdään tarvittavat tarkistukset, 09-10/2011
- laaditaan eri alueiden kaavoitusjärjestys ja tavoitteellinen aikataulu, 10/2011
- Kunnan ja ELY:n välinen kehittämiskeskustelu, jossa käydään läpi tehdyt tarkistukset, 11/2011

6.7 Hyväksyminen

- Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle rakenneyleiskaavan hyväksymistä, 11/2011
- Kunnanvaltuusto hyväksyy rakenneyleiskaavan, 11-12/2011

7. Lisätiedot

Lisätietoja rakenneyleiskaavan laatimiseen liittyvistä asioista jakaa:

Nousiaisten kunta:

- kunnanjohtaja Juhani Kylämäkilä
puhelin: 044-435 5555
fax: (02) 439 1210
osoite: Hallintokuja 2, 21270 Nousiainen
sähköposti: etunimi.sukunimi@nousiainen.fi

Kaavan laativa konsultti:

- AIRIX Ympäristö Oy
DI Jukka Liikari / Jouni Kiimamaa
puhelin: 010 241 4419 / 010 241 4414
fax: 010 241 4401
osoite: PL 669 (Uudenmaankatu 19 A) 20701 Turku
sähköposti: etunimi.sukunimi@airix.fi

Turku, 19.2.2010, 1.2.2011, 28.10.2011

AIRIX Ympäristö Oy

Jukka Liikari
kaavan laatija
DI, SNIL

puolesta: Jouni Kiimamaa
arkkitehti SAFA
YKS-381